

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑/๒๕๖๘

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { นายธนิต มั่นศรี ผู้ร้อง
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายธนิต มั่นศรี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธนิต มั่นศรี (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินกรณีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ และกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวไกลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) โดยนำคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ มาประกอบการยื่นคำร้องดังกล่าว รวมทั้งเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ไม่พิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของนายทะเบียนพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติประกอบ

- ๒ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจขององค์กรอิสระให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เป็นกรณีที่รัฐตรากฎหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐจะปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดหรือไม่เป็นอีกกรณีหนึ่ง กรณีไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับพรรคก้าวไกล ไม่อาจถือได้ว่าเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง ให้ยุติเรื่องร้องเรียน ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ร้องในฐานะปวงชนชาวไทยมอบสิทธิให้พรรคก้าวไกลทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติแทนผู้ร้อง การใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคก้าวไกล กระทำในทางนิติบัญญัติเสมือนผู้ร้องร่วมกระทำด้วยโดยสุจริต การที่ผู้ถูกร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งยุบพรรคก้าวไกล โดยอาศัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากผู้ร้องมิใช่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การที่ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน และเป็นการกระทำที่ยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ หรือไม่

๒. การไม่มีพรรคก้าวไกลทำให้สิทธิส่วนบุคคลของผู้ร้องถูกละเมิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ผ่านการใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) หรือไม่

๓. ผู้ร้องยังคงมีสถานะบุคคลแม้พรรคการเมืองที่ผู้ร้องเลือกจะถูกยุบ อันเป็นการสร้างความผาสุกของประชาชนโดยรวม เป็นไปตามนิติธรรมแห่งรัฐ สมประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสองหรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรง ให้ชัดเจนว่าเป็นการกระทำใดและละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวไกล และผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่พิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของนายทะเบียนพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และเป็นการยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงจากการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองอย่างไร เป็นเพียง

- ๔ -

การแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องที่ไม่เห็นด้วยกับการใช้อำนาจของผู้ถูกร้องทั้งสองในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ เท่านั้น กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นยอมเป็นอันตกไป

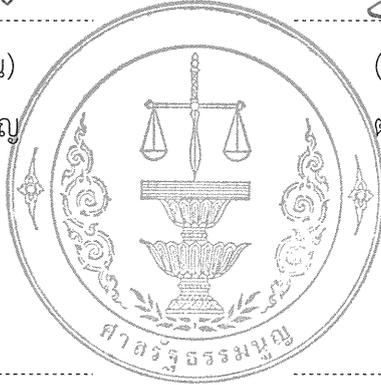
(คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ